

Ο ΕΜΠΟΡΑΚΟΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΧΑΡΤΑΕΤΟΥΣ

Κείμενα
σχέδια
του
Αλεξίου Φασιανού

Επιστροφή στις παιδικές αναμνήσεις

Από τα λίγα μικρά, αθηναϊκά σπίτια με την πλακοστρωμένη αυλή, τό πλυσταριό, τό ταρατσάκι πού οδηγεί ψηλά στά κεραμίδια, αν και δέν βλέπετε τίποτα πιά παρ'όσον μόνο τίς γειτονικές πολυκατοικίες, είναι τό πατρικό σπίτι του Φασιανού, κοντά στην πλατεία Λαρίσης. Παρά τό θόρυβο και τά καυσαέρια πού ζώνουν τώρα τή γειτονιά και τούς δρόμους μέ τά μεγάλα αρχαία ονόματα, στους οποίους άλλοτε έπαιζαν τά παιδιά, ο ζωγράφος γυρίζει πάντοτε σ' αυτό, αναζητώντας τά βασικά θέματα των έργων του, τίς αναμνήσεις τής παιδικής ζωής και τής εφηβείας. Στή φωτογραφία, ο καλλιτέχνης μέσα από τόν καθρέφτη του παλιού σπιτιού, στά γραφικά μικροπράγματα του οποίου — φωτογραφίες, παλιές εικόνες — έχουν προστεθεί τώρα και οι πίνακες του ίδιου.

Ο άνθρωπος έδεσε τή ζωή του στην άκρη ενός σπάγγου

Εκεί δίπλα στό θέατρο Σαμαρτζή ήταν ο έμποράκος στην οδό Καρόλου. Τώρα δέν είναι τίποτα. Ονειρεύομαι ένα χαρταετό μέ ουρά και φτερά από χρωματιστές λαδοκωλλες. Αναμνηστικά κατάλοιπα των περασμένων χρόνων... Πόσο μακριά είμαστε από τή λύπη και τή χαρά των γεγονότων...

Τά παντελόνια ήταν φαριδιά μέ πιέτες και τά μαλλιά κοντά κομμένα. Θυμάσαι φίλε, τά καλοξυρισμένα πρόσωπα των πατεράδων μας; Κι έμεις, μικρά παιδιά μέ λίγο σπάγγο στό χέρι μέ τίποτα παλιά χαρτιά όνειρεύομαστε ήδη τό πέταγμα στά ουράνια.

Ο μαγικός έμποράκος φάνταζε σά στολισμένο κοράκι. Πίσω στην οδό Ιεροθέου, σκαρφαλωμένοι στην μάντρα, μπαίζαμε θέατρο και καμαρινία συγχρόνως. Τό θράδυ άκουγόταν ή φωνή του Σταυρίδη. Κι εγώ, καθάλα στην μάντρα, πετούσα στην Καθαρά Δευτέρα. Στό «Ροζικλαίρη» ή ταξιδιέτρια αρωματίζει μέ μία τρούμπα. Δέν ξέρω γι-

ατί έχω συνδέσει τό θέατρο Σαμαρτζή μέ τούς χαρταετούς. Ίσως γιατί εκεί ήταν ο έμποράκος μέ τά χρωματιστά χαρτιά και τά γκαζάκια**.

Μιρωδιά άλευρόκολλας και τρίξιμο χαρτιών, σπάγγος κερωμένος, καλάμια, Μαγικά ύλικά, πού μείνανε στην μνήμη μου μέχρι τώρα.

Βλέπω έναν τεράστιο χαρταετό στον ύπνο μου πάνω από τίς κολώνες του Όλυμπίου Διός, μέ μία χρωματιστή γραβάτα στό τέλος τής ουράς του! Ποιά ξέρει ποιά χαρά, ποιά εικόνα λύπης και στεναγμού είναι δίπλα στην μακρινή μνήμη. Ένα τεταμένο πανί και πίσω ένα κερί και μία σκιά του άπίθανου θαύματος, πού δέν βλέπεται και μόνο στην μνήμη παρουσιάζεται και μόνο στην μνήμη χρυσός στον ήλιο, μέ ζωραφάκια στην ουρά και μ' ένα θρόϊσμα άπαλό πηλίσιάζει και μέ σκεπάζει.

Αισθάνομαι τόν ήλιο ζεστό, τίς άσπρες πέτρες τής Πνύκας, τούς άλλους ανθρώπους μέ τά μακριά

σκακάκια και τίς γραβάτες ν' άνεμίζουν στον άέρα. Ήταν πιά άδύνατοι οι Άθηναίοι. Ζούσαν σέ αυλές μέ κήπους και λουλούδια. Ο χαρταετός κρεμάστηκε στό σύμα του τηλεγράφου. Τό πέταγμα τελείωσε. Νύχτα. Δέν μπορώ πιά νά πε-

Τό μαγαζάκι του έμποράκου δίπλα στό θέατρο Σαμαρτζή δέν υπάρχει πιά, όπως τόσα και τόσα άλλα χαρακτηριστικά τής παλιάς αθηναϊκής ζωής μας.

τάξω. Έδεσα τήν ψυχή μου στην άκρη μιάς κλωστής και πετά ψηλά στον ουρανό σαν ένα άστéρι μικρό.

Νύχτωσε... Τό μαγαζάκι του έμποράκου είναι άνάμεσα στά φώτα σαν ένα παλιό πλοίο άραγμένο στό λιμάνι. Οι χαρταετοί λάμπουν διαφανείς, μέ χρώματα. Κρέμονται και λαμπάδες, έχει και βίους άγίων και τή «Μεγάλη Έβδομάδα». Κι ο έμποράκος πίσω σκυμμένος γράφει λογαριασμούς: Τρείς καρναμέλες δύο μολύβια, ένα γκαζάκι...

A. ΦΑΣΙΑΝΟΣ

Μάρτιος 1977

* «Ροζικλαίρη»: Κινηματογράφος λαϊκός, παίζων περιπετειώδεις ταινίες. Έπειδή μύριζε, ή ταξιδιέτρια φέμαζε μέ μία τρούμπα άρωμα, περνώντας από τούς θεατές.

** Γκαζάκια: γυάλινοι βόλοι χρωματιστοί.

«Ο άνθρωπος μή μπορώντας νά πετάξει, έδεσε τήν ψυχή του στην άκρη ενός σπάγγου και πλανιέται σαν ένα λαμπρό άστéρι στον ουρανό...» πιστεύει ο Άλεξιος Φασιανός